

Főoldal > ... > [Jogi Lépések Indítása](#) > [Hol És Hogyan?](#) > [Költségek](#) > Bulgaria

Költségek

Tartalomszolgáltató:

Bulgária

Bulgária

Ez az oldal tájékoztatást nyújt a Bulgáriában érvényes perköltségekről.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

[Ügyvédi törvény \(Zakon za advokaturata\):](#)

36. cikk (1) Az ügyvédeknek (*advokat*) és más uniós tagállamból származó ügyvédeknek joguk van munkájukért díjazásban részesülni.

(2) A díjazás összegét az ügyvéd vagy a más uniós tagállamból származó ügyvéd és ügyfele közötti szerződésben kell megállapítani. A díj összegének észszerűnek és indokoltnak kell lennie, és nem lehet kevesebb, mint a vállalt munka típusára a Legfelsőbb Ügyvédi Tanács (*Visshiya advokatski savet*) által elfogadott rendeletben előírányzott összeg.

(3) Szerződés hiányában az ügyvéd, a más uniós tagállamból származó ügyvéd vagy az ügyfél kérésére a Legfelsőbb Ügyvédi Tanács állapítja meg a fizetendő díj összegét a Legfelsőbb Ügyvédi Tanács által elfogadott rendelettel összhangban.

(4) A díjazást abszolút formában és/vagy az eljárás eredményétől függően a bíróság által megítélt összeg százalékában kell meghatározni. Ez alól kivételt képeznek a büntetőügyek és az olyan polgári ügyek, melyek nem anyagi érdeket érintenek.

38. cikk (1) bekezdése Az ügyvédek és más uniós tagállamból származó ügyvédek díjmentes jogi tanácsadást és segítséget nyújthatnak az alábbiak részére:

1. tartásdíjra jogosult személyek;
2. pénzügyi nehézségekkel küzdő személyek;
3. szülők, barátok és más jogászok.

(2) Az (1) bekezdésben hivatkozott esetekben, ha az eljárásban ellenérdekű felet a költségek megfizetésére kötelezik, az ügyvéd vagy a más uniós tagállamból származó ügyvéd díjazásra jogosult. A bíróság olyan összegben határozza meg a díjazás mértékét, mely a 36. cikk (2) bekezdésében előírányzottnál nem alacsonyabb, és a másik felet annak megfizetésére kötelezi.

A díjazás (díj) megállapítására a [Legfelsőbb Ügyvédi Tanácsnak az ügyvédek minimális díjazásáról szóló 2004. évi 1. rendelete](#) 36. cikkének (6) bekezdésével összhangban kerül sor.

II. szakasz

Tanácsadásért, tájékoztatásért, iratok és szerződések előkészítéséért fizetendő díjak

6. cikk (1) bekezdése A tanácsadásért, tájékoztatásért, iratok és szerződések előkészítéséért fizetendő díjak az alábbiak szerint alakulnak:

1. szóbeli tanácsadás, ügyvéd bevonása nélkül közvetítéssel (mediációval) kapcsolatos tájékoztatás, információk beszerzése bírósági és közigazgatási szervektől stb. – 100 leva;
2. írásbeli tájékoztatás – 200 leva;
3. egy ügy vizsgálata és véleményezése – 450 leva;
4. panaszok és bejelentések az ügyészségnek, a rendőrségnek, valamint a központi vagy helyi kormányzati hatóságoknak – 200 leva;
5. közjegyzői felhívás, örökség elfogadására vagy elutasítására irányuló kérelem, közjegyzői nyilvántartásba vételhez kötött okirat szerkesztésére irányuló kérelem, tartozáselengedés iránti kérelem és egyéb kérelem – 200 leva;
6. a bolgár állampolgárságról való lemondásra vagy annak visszaállítására irányuló kérelmek – 450 leva;
7. a végrendelet megszövegezése – 300 leva;
8. az alábbiak kidolgozása: írásbeli szerződések, tulajdoni lapok, eladások, cserék, ajándékok, jelzálogok, felülpítményi és szolgalmi jogok, peren kívüli egyezségek, ideértve a közvetítési eljárások során, ügyvéd közreműködése nélkül elért megállapodások megszövegezését, valamint az adott szerződés vagy okirat értékén alapuló ügylet körülményeire vonatkozó ellenőrzések és jelentések elkészítése:
  1. a) ha a vagyoni érdek legfeljebb 1 000 leva – 250 leva;
  2. ha a vagyoni érdek 1 000 leva és 10 000 leva között van – 250 leva plusz az 1000 levát meghaladó összeg 3%-a;
  3. ha a vagyoni érdek 10 000 leva és 100 000 leva között van – 500 leva plusz a 10 000 levát meghaladó összeg 2%-a;
  4. ha a vagyoni érdek 100 000 leva és 1 000 000 leva között van – 2300 leva plusz az 100 000 levát meghaladó összeg 1%-a;
  5. ha a vagyoni érdek 1 000 000 leva felett van – 11 300 leva plusz az 1 000 000 levát meghaladó összeg 0,5%-a;
9. a következőkkel kapcsolatos körülmények nyilvántartásba vétele és jogi aktusok bejegyzése iránti iratok és kérelmek kidolgozása:
  1. a) egyéni vállalkozók – 250 leva;
  2. közkereseti társaságok – 300 leva;
  3. betéti társaságok – 400 leva;
  4. korlátolt felelősségű társaságok – 500 leva;
  5. részvénytársaságok – 1 000 leva;
  6. szövetkezetek – 750 leva;
  7. lakásszövetkezetek – 750 leva;
  8. alapítványok és nonprofit egyesületek – 600 leva;
10. a körülmények nyilvántartásba vételéhez és a vonatkozó aktusok nyilvántartásba vételéhez szükséges dokumentumok benyújtása esetén okiratok készítése nélkül a díj a 9. pontban meghatározott díj felét teszi ki;
11. jogi személlyel vagy egyéni vállalkozóval kötött szerződés alapján folyamatban lévő jogi szolgáltatások nyújtása – havi 800 leva, az adott jogi személy vagy egyéni vállalkozó nevében az ügyvédnek fizetendő külön díjjal;
12. óránkénti konzultációk – 120 leva;
13. az **ügyvédi törvény** 32. cikke alapján az ügyfél jogainak és jogi érdekeinek védelme céljából az ügyvédnek átadott iratok másolatainak hitelesítése – az első oldal esetében 3 leva, minden további oldal esetében pedig 2 leva;
14. a **közbeszerzési törvény** (*Zakon za obshtestvenite porachki*) alapján induló eljárásokban való részvételhez szükséges iratok, az **állami tulajdonról szóló törvény** (*Zakona za darzhavnata sobstvenost*), az **önkormányzati tulajdonról szóló törvény** (*Zakona za obshtinskata sobstvenost*) és a **koncessziókról szóló törvény** (*Zakona za kontsesiite*) szerinti pályázati és versennyel kapcsolatos iratok készítése esetén az ügyvédi díj meghatározására a 6. cikk (1) bekezdésének 8. pontjával összhangban kerül sor, a bejelentett eljárás értéke alapján, azonban nem lehet kevesebb, mint 2 000 leva.

(2) Az (1) bekezdésben említett díj a felével emelkedik, ha a jogi segítségnyújtást idegen nyelven biztosítják. Amennyiben a dokumentumokat különböző nyelveken készítik, az ügyfél az (1) bekezdésben meghatározott összegeknek megfelelő külön díjat fizet minden egyes olyan nyelv után, amelyen a dokumentumok készültek.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett díjakat meg kell kétszerezni a vészhelyzetben vagy munkaszüneti napokon biztosított jogi segítségnyújtásért.

III. szakasz

Polgári és közigazgatási eljárások díja eljárási fokonként

7. cikk (1) bekezdése Polgári ügyekben a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díja a következő:

1. a felmondás megszüntetésére és a munkaviszony helyreállítására irányuló eljárás esetén a díj nem lehet kevesebb, mint a jogi segítségnyújtásról szóló szerződés megkötésekor vagy a díjnak a 2. cikkkel összhangban történő megállapításakor érvényes havi minimálbér összege;
2. házasság felbontására irányuló bírósági eljárás esetén – 1200 leva, valamint a házasság megegyezéssel történő felbontása esetén – 800 leva. Ez utóbbi esetben, amikor ingatlanrendezési megállapodást kell kötni, a 4. pontot is alkalmazni kell.
3. apasági jogokkal kapcsolatos és az apaságot vitató keresetek esetén – 1200 leva;
4. egyéb nem vagyoni keresetek esetén – 1 000 leva;
5. nemperes eljárások és bizonyításvételi eljárások esetén – 750 leva;
6. tartási ügyekben – 500 leva;
7. a magánfelek által indított keresetek esetén – a jogvita tárgyától és a szóban forgó fél előnyétől függően a fokonként történő határozathozatal minimális összegének egyharmada, de nem kevesebb, mint a 11. cikkben előírt összeg, és ha a keresetet felfüggesztő határozat ellen nyújtják be, a fokonként történő határozathozatal minimális összegének fele, de nem kevesebb, mint a 11. cikkben előírt összeg;
8. új a Hivatalos Közlönyben (SG 28/2014. sz.; hatályon kívül helyezte a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság [Varhoven administrativen sad] 2019. október 3-i 13062. sz. és 2020. május 8-i 5419. sz. ítélete – SG 45/2020. sz., hatályos 2020. május 15-től);
9. jogi képviselő, védelem és segítségnyújtás a cselekvőképesség hiányának megállapítására vonatkozó ügyekben – 1000 leva;
10. a [kereskedelmi törvény](#) (*Targovskiya zakon*) hatálya alá tartozó, a vállalat ellen partnerek vagy részvényesek által benyújtott keresetekkel, tagi jogok védelmével kapcsolatos követelésekkel kapcsolatos eljárások, a [nonprofit jogi személyekről szóló törvény](#) (*Zakona za yuridicheskiye litsa s nestopanska tsel*), [aszövetkezetekről szóló törvény](#) (*Zakon za kooperatsiite*), [a kereskedelmi nyilvántartásról és a non-profit jogi személyek nyilvántartásáról szóló törvény](#) (*Zakona za targovskiya registar i registara na yuridicheskiye litsa s nestopanska tsel*), valamint [a BULSTAT-nyilvántartásról szóló törvény](#) (*Zakona za registar BULSTAT*) hatálya alá tartozó eljárások, továbbá az egyéb jogszabályok szerinti bejegyzésekre és kapcsolódó bejegyzésekre vonatkozó eljárások esetén – 1 250 leva.

(2) A jogi képviselő, védelem és segítségnyújtás díja olyan ügyekben, ahol a vagyoni érdek ismert, a következő:

1. ha a vagyoni érdek legfeljebb 1 000 leva – 400 leva;
2. ha a vagyoni érdek 1 000 leva és 10 000 leva között van – 400 leva plusz az 1 000 levát meghaladó összeg 10%-a;
3. ha a vagyoni érdek 10 000 leva és 25 000 leva között van – 1 300 leva plusz a 10 000 levát meghaladó összeg 9%-a;
4. ha a vagyoni érdek 25 000 leva és 100 000 leva között van – 2 650 leva plusz a 25 000 levát meghaladó összeg 8%-a;
5. ha a vagyoni érdek 100 000 leva és 500 000 leva között van – 8 650 leva plusz a 100 000 levát meghaladó összeg 4%-a;
6. ha a vagyoni érdek 500 000 leva és 1 000 000 leva között van – 24 650 leva plusz az 500 000 levát meghaladó összeg 3%-a;
7. ha a vagyoni érdek 1 000 000 leva és 10 000 000 leva között van – 39 650 leva plusz az 1 000 000 levát meghaladó összeg 1,5%-a;
8. ha a vagyoni érdek 10 000 000 leva felett van – 174 650 leva plusz a 10 000 000 levát meghaladó összeg 0,6%-a;

(3) Csődeljárás során a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díját azon követelések értéke alapján kell kiszámítani, amelyek tekintetében a csődeljárás megindítását kérik, a (2) bekezdésben említett módszerrel összhangban, de a díj nem lehet kevesebb, mint 1 500 leva. A fizetéseképtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelem elkészítésének, a fizetéseképtelenségi eljárásban benyújtott vagy elfogadott követeléssel szembeni kifogás megfogalmazásának, valamint az olyan eljárásokban való részvételnek a díja, amelyben a kifogásokat meg kell vizsgálni, a (2) bekezdésben meghatározott összeg fele, de legalább 1000 leva. Az ajánlat elkészítésének és a csődvagyontól történő vagyonszerzésre irányuló eljárásban való részvételnek a díját a 6.

cikk (1) bekezdésének 8. pontja szerinti eljárással összhangban kell megállapítani.

(4) A vagyonmegosztással kapcsolatos eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díját a képviselt fél érdekének megfelelően kell meghatározni a (2) bekezdésben foglaltak szerint, de az nem lehet kevesebb, mint 1 500 leva az eljárás minden egyes szakaszára. A mezőgazdasági földterület megosztásával kapcsolatos eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díját a képviselt fél érdekének megfelelően kell meghatározni a (2) bekezdésben foglaltak szerint, de az nem lehet kevesebb, mint 750 leva az eljárás minden egyes szakaszára.

(5) Az [ingatlantörvény](#) (*Zakona za sobstvenosta*) 75., 76. és 108. cikke szerinti perekben a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díját a képviselt fél érdeke alapján kell kiszámítani a (2) bekezdéssel összhangban, az ingóságok esetében azonban a díj nem lehet kevesebb, mint 800 leva, ingatlanvagyon vagy az ahhoz kapcsolódó vagyoni jogok esetében pedig 1 500 leva. A díjat a tulajdon piaci ára alapján, piaci ár hiányában az adómegállapítás alapján kell megállapítani.

(6) A szerződések fennállásával, megsemmisítésével vagy megszűnésével és a tulajdonjogok tekintetében végleges szerződés megkötésével kapcsolatos ügyekben a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díját a képviselt fél érdekének megfelelően kell meghatározni a (2) bekezdésben foglaltak szerint, de az nem lehet kevesebb, mint 1 500 leva. A díjat a tulajdon piaci ára alapján kell megállapítani, ha a piaci ár nem állapítható meg, akkor az adómegállapítás alapján.

(7) A jövőbeli követelés biztosítására irányuló eljárásokban, a [polgári perrendtartásról szóló törvény](#) (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) 405. cikkének (3) és (4) bekezdése szerinti végrehajtási intézkedés kibocsátására irányuló eljárásokban, valamint a végrehajtási intézkedés kibocsátására irányuló eljárásokban a jogi védelem díját a (2) bekezdésnek megfelelően a követelés összegének fele alapján kell megállapítani.

(8) (hatályon kívül helyezte a SG 2/2009. sz.; új a SG 28/2014. sz.-ban; az SG 84/2016. sz. korábbi (6) bekezdése; hatályon kívül helyezte a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság nyilvántartásról szóló, 2019. október 3-i 13062. sz. ítélete és 2020. május 8-i 5419. sz. ítélete - SG 45/2020. sz., hatálybalépés napja: 2020. május 15.).

(9) Amennyiben a jogi képviselőt kettőnél több tárgyalást magában foglaló ügyben biztosítják, minden további tárgyalásért 250 leva kiegészítő díjat kell fizetni.

8. cikk A vagyoni érdekekkel rendelkező közigazgatási ügyekben a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díját a 7. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell meghatározni.

(2) Jogi képviselő, védelem és segítségnyújtás vagyoni érdekekkel nem rendelkező közigazgatási ügyekben:

1. a [területfejlesztésről szóló törvény](#) (*Zakona za ustroystvo na teritoriyata*) és a [kataszteri és ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény](#) (*Zakona za kadastara i imotniya registar*) hatálya alá tartozó ügyek díja 1 250 leva;
2. a [társadalombiztosításról szóló törvény](#) (*Kodeksa za sotsialno ociguryavane*) hatálya alá tartozó ügyekben a díj 500 leva;
3. A [Belügyminisztériumról szóló törvény](#) (*Zakona za Ministerstvoto na vatreshnite raboti*) hatálya alá tartozó ügyekben a díj 750 leva.
4. a [nemzeti szabványosításról szóló törvény](#) (*Zakona na natsionalnata standardizatsiya*) hatálya alá tartozó ügyekben a díj 600 leva;
5. a [közbeszérről szóló törvény](#) alapján az ajánlatkérő által a pályázati eljárást megindító határozat, a nyertes ajánlattevő kiválasztása, illetve a pályázati eljárás megszüntetése ellen benyújtott fellebbezés esetén a díjat a 8. cikk(1) bekezdésében meghatározott eljárás szerint, az eljárás megindításáért fizetendő díj kiszámításához figyelembe vett kamat alapján kell megállapítani; az ajánlatkérő határozataival szembeni minden egyéb fellebbezés esetén a díj összege 1 500 leva;
6. a [bolgár nemzeti személyazonosító okmányokról szóló törvény](#) (*Zakona za balgarskite lichni dokumenti*) hatálya alá tartozó ügyekben a díj 600 leva;
7. a [mezőgazdasági termelőknek szóló támogatásról szóló törvény](#) (*Zakona za podpomagane na zemedelskite proizvoditeli*) hatálya alá tartozó ügyekben a díj 800 leva;
8. a [versenyvédelmi törvény](#) (*Zakona za zashtita na konkurentsiyata*) hatálya alá tartozó, a versenyvédelmi bizottság (KZK) (*Komisiya za zashtita na konkurentsiyata*) előtti ügyekben a díj 1 500 leva, és ha vagyoni érdek (pénzbírság, pénzbüntetés vagy egyéb büntetés) forog kockán, a díjat a 8. cikk (1) bekezdésének

megfelelően kell megállapítani;

9. a [hátrányos megkülönböztetéssel szembeni védelemről szóló törvény](#) (*Zakona za zashtita ot diskriminatsiya*) hatálya alá tartozó, a megkülönböztetéssel szembeni védelemmel foglalkozó bizottság (KZD) (*Komisiya za zashtita ot diskriminatsiyata*) vagy a bíróság előtti ügyekben a díj 1 500 leva;
10. a [fogyasztóvédelmi törvény](#) (*Zakona za zashtita na potrebitelite*) és a [személyes adatok védelméről szóló törvény](#) (*Zakona za zashtita na lichnite danii*) hatálya alá tartozó ügyekben a díj 900 leva;

(3) A meghatározott vagyoni érdekekkel nem rendelkező közigazgatási ügyekben a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díja – a (2) bekezdésben említett esetek kivételével – 1 000 leva.

(4) A közigazgatási szerv előtti jogi képviselő, védelem és segítségnyújtás díját az előző bekezdésekkel összhangban kell meghatározni.

9. cikk A keresetlevél és a keresetlevélre adott írásbeli válasz, az ideiglenes fellebbezés keretében tárgyalandó keresetlevél, valamint a jogi képviselő nélküli közbenső fellebbezés keretében történő tárgyalás iránti kérelemre adott válasz elkészítésének díja, továbbá a polgári per vizsgálatának és a [polgári perrendtartásról szóló törvény](#) 284. cikkének (2) bekezdése szerinti felülvizsgálati kérelem aláírásának díja, amennyiben a fellebbezést más ügyvéd készítette, a 7. cikkben vagy a 8. cikkben említett díjak háromnegyede, de legalább 400 leva.

(2) A felülvizsgálati kérelem előterjesztésének díja jogi képviselő nélkül, beleértve a [polgári perrendtartásról szóló törvény](#) 280. cikkének (1) bekezdése szerinti semmisségi okokat is, a 7. vagy 8. cikkben említett díj háromnegyede, de legalább 1 200 leva.

(3) A felülvizsgálati kérelemre adott válasz elkészítésének díja jogi képviselő nélkül, beleértve a [polgári perrendtartásról szóló törvény](#) 280. cikkének (1) bekezdése szerinti semmisségi okokat is, a 7. vagy 8. cikkben említett díj háromnegyede, de legalább 1 200 leva.

(4) A hatályba lépett határozat megsemmisítésére irányuló eljárásokban a jogi képviselő díját a 7. cikkben vagy a 8. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően kell meghatározni, de az nem lehet kevesebb, mint 1 000 leva. Hatályba lépett határozat megsemmisítése iránti kérelem vagy hatályba lépett határozat megsemmisítése iránti kérelemre adott válasz nyilvános ülésen való jogi képviselő nélkül történő előterjesztése esetén az illeték a 7. vagy 8. cikkel összhangban meghatározott díj háromnegyede, de nem lehet kevesebb, mint 750 leva.

(5) A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához benyújtott kérelem és az Európai Unió Bírósága elé terjesztett, jogi képviselő nélküli előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtásának díja nem lehet kevesebb, mint 2 000 leva.

(6) A [közbeszerzési törvény](#) szerinti fellebbezés, írásbeli válasz, a Versenyvédelmi Bizottság vagy a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság előtti jogi képviselő nélküli jogorvoslati kérelem benyújtásának díja a 8. cikk szerint meghatározott díj háromnegyede, de legalább 600 leva.

(7) A felügyeleti hatósághoz benyújtandó kifogás vagy az uniós támogatással vagy operatív programok keretében végrehajtott projektek esetében alkalmazott pénzügyi korrekciókkal kapcsolatos, jogi képviselő nélküli jogvita elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz benyújtott kérelem benyújtásának díja a 8. cikkel összhangban meghatározott díj háromnegyede, de legalább 600 leva.

10. cikk A végrehajtási (adósságbehajtási) eljárás során az egyik félnek nyújtott jogi képviselő, védelem és segítségnyújtás díja a következő:

1. végrehajtási eljárás megindítása – 200 leva;
2. a felek jogi képviselője, védelme és segítségnyújtás a végrehajtási eljárásban, valamint a pénzkövetelés kielégítése érdekében tett intézkedések – a 7. cikk (2) bekezdésében említett díj fele;
3. a felek jogi képviselője, védelme és segítségnyújtás a vagyon birtokbavétele vagy a kilakoltatás céljából folytatott végrehajtási eljárásban – a 7. cikk (2) bekezdésében említett vonatkozó díjak fele, amelyet a vagyon értéke alapján számítanak ki;
4. a fél jogi képviselője, védelme és segítségnyújtás olyan végrehajtási eljárásokban, amelyek a 2. és 3. pontban meghatározottaktól eltérő kereseteket tesznek szükségessé – 350 leva;
5. a bírósági végrehajtó eljárása elleni fellebbezés – 400 leva, és ha a fellebbezést nyilvános ülésen bírálják el – 600 leva; ugyanezt a díjat az adós jogi képviselőjének kell megfizetni.

11. cikk A jogsegély iránti megkeresés elkészítésének, a magánfellebbezésnek, valamint a bírósági végrehajtónak, a közjegyzőnek, az anyakönyvi bírónak és a hivatalvezetőnek a cselekményei elleni fellebbezés díja 400 leva, ha a fellebbezést nyilvános ülésen tárgyalják – 600 leva.

IV. szakasz

Büntető- és közigazgatási büntetőeljárások díja eljárási fokonként

12. cikk A tárgyalást megelőző eljárásban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás díja a 13. cikk (1) bekezdésében meghatározott összeg, a különböző napokon indított eljárási cselekmények esetén pedig napi 250 leva.

13. cikk (1) bekezdése A vádlott, a magánvádló vagy a magánszemély felperes védelmének a díja a következő:

1. próbára bocsátással vagy pénzbüntetéssel járó ügyekben – 600 leva;
2. 5 évig terjedő szabadságvesztéssel járó ügyekben – 1 000 leva;
3. 10 évig terjedő szabadságvesztéssel járó ügyekben – 1 500 leva;
4. 15 évig terjedő szabadságvesztéssel járó ügyekben – 2 250 leva;
5. 15 évig terjedő szabadságvesztéssel járó ügyekben – 3 000 leva;
6. életfogytig tartó szabadságvesztéssel járó ügyekben – 6 000 leva;
7. ha vádalku születik, feltéve, hogy az ügyvéd nem vett részt a büntetőeljárásban – 750 leva;
8. (hatályon kívül helyezte a SG 2/2009. sz.; korábbi 9. pont; módosította a SG 28/2014. sz.; módosítás közzétéve a SG 28/2014. sz.-ban, amelyet a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság nyilvántartásról szóló, 2019. október 3-i 13062. sz. ítélete és 2020. május 8-i 5419. sz. ítélete helyezett hatályon kívül – SG 45/2020. sz, hatálybalépés napja: 2020. május 15.);
9. a felügyeleti intézkedésekre vonatkozó engedélyező levél alapján bíróság előtti megjelenés miatt, feltéve, hogy az ügyvéd nem vett részt a büntetőeljárásban – 900 leva;
10. (módosította a SG 2/2009. sz.; módosította a SG 28/2014. sz.; módosítás közzétéve a SG 28/2014. sz.-ban, amelyet a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság nyilvántartásról szóló, 2019. október 3-i 13062. sz. ítélete és 2020. május 8-i 5419. sz. ítélete helyezett hatályon kívül – SG 45/2020. sz, hatálybalépés napja: 2020. május 15.; hatályon kívül helyezte a SG 68/2020. sz.).

(2) Polgári ügyekben a felperesnek vagy alperesnek nyújtott jogi képviselő, védelem és segítségnyújtás esetén a díjat a 7. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell megállapítani.

(3) A vádlottnak, a magánvádlónak vagy a magánszemély felperesnek több vád tekintetében nyújtott jogi képviselő, védelem és segítségnyújtás esetén az (1) bekezdésben meghatározott díj a legsúlyosabb vádra vonatkozó díj felével emelkedik.

(4) Egynél több személy védelme esetén az egyes alperesek díját az (1) bekezdésben megállapított eljárásnak megfelelően kell megállapítani.

14. cikk (1) bekezdése Ha egy büntetőügyben a tárgyalás egy napnál hosszabb ideig tart, a további díj minden azt követő napra 250 leva.

(2) Amennyiben a jogi képviselőt kettőnél több tárgyalást magában foglaló büntető- vagy közigazgatási büntetőügyben biztosítják, minden további tárgyalásért 250 leva kiegészítő díjat kell fizetni.

15. cikk A fellebbezés vagy a jogi képviselő nélküli felülvizsgálati kérelem benyújtásának díja a 13. cikkben említett díj háromnegyede.

16. cikk A magánszemély felperesek által büntetőügyekben indított keresetek díja 300 leva, nyilvános ülésen elbírált keresetek esetén pedig 600 leva.

17. cikk A büntetőeljárás kimenetelétől függő sikerdíj kialakítása még a büntetőeljárás keretében indított polgári kereset esetén sem megengedett.

18. cikk (1) bekezdése A szankciót kiszabó határozat elleni, jogi képviselő nélküli fellebbezés benyújtásának díját a 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott szabályok szerint kell meghatározni a pénzbüntetés vagy kártérítés összegének fele alapján, de legalább 100 leva összegben.

(2) Ha a közigazgatási szankció pénzbírság, pénzbüntetés és/vagy pénzbeli kártérítés formáját ölti, a díjat a 7. cikk (2) bekezdésének megfelelően az egyes kiszabott/megítélt pénzbírságok, pénzbüntetések és/vagy pénzbeli kártérítések összege alapján kell meghatározni.

(3) (új a SG 28/2014. sz.-ban; hatályon kívül helyezte a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság 2019. október 3-i 13062. sz. ítélete és 2020. május 5-i 5419. sz. ítélete – SG 45/2020. sz., hatálybalépés napja: 2020. május 15.).

(4) (új a SG 68/2020. sz.-ban; módosította az SG 88/2022. sz.) A (2) bekezdésben említettektől eltérő szabálysértések esetén a jogi képviselő, védelem és segítségnyújtás díja 500 leva.

V. szakasz

A külön jogszabályban szabályozott eljárásokban való részvétel díja eljárási fokként

19. cikk Az [egészségügyi törvény](#) (*Zakona za Zdraveto*) szerinti eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 500 leva.

20. cikk A [gyermekvédelmi törvény](#) (*Zakona za zakrila na deteto*) szerinti önálló bírósági eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 600 leva.

21. cikk A [családjogi törvény](#) (*Semeyniya kodeks*) IX., X. és XI. fejezetek szerinti eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 600 leva.

22. cikk A [családon belüli erőszak elleni védelemről szóló törvény](#) (*Zakona za zashtita domashnoto nasilie*) szerinti eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 600 leva.

23. cikk A [kiadatásról és az európai elfogatóparancsról szóló törvény](#) (*Zakona za ekstraditsiya i evropeyskata zapoved za arrest*) szerinti eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 800 leva.

24. cikk Az [antiszociális magatartás elleni küzdelemről szóló rendelet](#) (*Ukaza za borba s drebnoto huliganstvo*) szerinti eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 500 leva.

25. cikk A végrehajthatóvá nyilvánítási eljárásban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 500 leva.

26. cikk A képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja a képviselő által lefolytatott eljárásokban, amennyiben az egész ügyben nem kerül sor ügyvéd bevonására, 500 leva.

27. cikk A [büntetőeljárás törvénykönyv](#) (*Nakazatelno-protsesualniya kodeks*) 122. cikke szerinti jogi segítségnyújtás, jogi képviselő, védelem és tanúnak biztosított segítségnyújtás minimális díja, amennyiben az egész ügyben nem kerül sor ügyvéd bevonására, 500 leva.

28. cikk A képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja az előzetes letartóztatásra vonatkozó eljárásokban, amennyiben az egész ügyben nem kerül sor ügyvéd bevonására, 900 leva.

29. cikk A halmazati szankció kiszabására vonatkozó eljárásban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 600 leva.

30. cikk A [büntetőeljárás törvénykönyv](#) 368. cikkében említett kérelem elkészítésének minimális díja 800 leva.

31. cikk (1) bekezdése A fél megismételt eljárás keretében történő védelmének díja nem lehet kevesebb, mint a tárgyalás eljárási fokkénti minimális díja.

(2) A bíróság előtti megjelenés nélküli, megismételt eljárásra irányuló kérelem megszővegezése esetén a minimális díj az (1) bekezdésben említett minimális díj háromnegyede.

32. cikk A külföldi bíróság ítéletének végrehajtására irányuló eljárásban a [büntetőeljárás törvénykönyv](#) 457. cikkének (2) bekezdése szerinti védelem minimális díja a büntetés típusától és súlyosságától függően az eljárási fokkénti minimális díj fele.

33. cikk A [kiskorúak antiszociális magatartása elleni küzdelemről szóló törvény](#) (*Zakon za borba s*

protivoobshtestvenite proyavi na maloletni i nepalnoletni) szerinti eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 500 leva.

34. cikk (új a SG 28/2014. sz.-ban; módosította a SG 84/2016. sz.; hatályon kívül helyezte a SG 88/2022. sz.).

35. cikk A [menedékjogról és menekültekről szóló törvény](#) (*Zakona za ubezhishteto i bezhantsite*) szerinti eljárásokban a jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 600 leva.

35a. cikk A [Belügyminisztériumról szóló törvény](#) szerinti eljárásokban a fogvatartottnak biztosított jogi képviselő, a védelem és a segítségnyújtás minimális díja 300 leva.

36. cikk A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott közvetítési eljárásokban a képviselő és segítségnyújtás minimális díja a 7. cikkben előírt díj egyharmada.

Végrehajtók

2006 óta Bulgáriában a végrehajtók tevékenységüket önálló végrehajtóként és állami végrehajtóként látják el. Mindkettőjükre jogszabályban rögzített díjszabás vonatkozik:

1. Az állami bírósági végrehajtók díjait 2008 óta a [polgári eljárásjogi törvény szerint a bíróságok által begyűjtött állami díjakra vonatkozó díjszabás](#) II. szakasza szabályozza.
2. Az önálló végrehajtók díját [az önálló végrehajtókról szóló törvény](#) (*Zakona za chastnite sadebni izpalniteli*) 78. cikke, valamint [az önálló végrehajtókról szóló törvényben foglalt végrehajtási díjakra és költségekre vonatkozó díjszabás](#) szabályozza (amelyet a Minisztertanács 2006. április 19-i 92. sz. rendelete fogadott el).

A két díjszabás által meghatározott díjak azonosak.

Az önálló végrehajtók a rendes díjon felül annak további 50 százalékát kérik el a nem munkanapokon, illetve az ünnepnapokon történő iratküldésért, az idézések postán történő kiküldéséért, valamint másolatok készítéséért a panaszokról, értesítésekről és írásos dokumentumokról.

Fix költségek

Fix költségek a polgári eljárásban

A peres felek fix költségei a polgári eljárásban

2008 óta a polgári eljárások díjait a [polgári eljárásjogi törvény értelmében bíróságok által begyűjtött állami díjakra vonatkozó díjszabás](#) I. szakasza szabályozza az alábbiak szerint: A díjak összege a következő:

- polgári kereset esetében a követelt összeg 4%-a, de legalább 25 euró,
- erkölcsi károkozásra vonatkozó keresetnél legfeljebb 40 euró, de legalább 15 euró,
- válási ügyekben (a kölcsönös egyetértéssel rendezett ügyeket is beleértve): a mindkét félre eső rész hároméves összegének 2%-a (a házastársi tulajdon és a tartásdíj megosztásáról rendelkező megállapodás értelmében),
- végrehajtási végzésnél az anyagi érdek 2%-a, de legalább 12,5 euró,
- örökbefogadási ügyek esetében 12,5 euró,
- jövőbeli követelés biztosításáért 20 euró,
- bizonyíték biztosításáért 10 euró,
- fizetékptelenségi ügyekben egyszemélyes gazdasági társaság esetében 25 euró, kereskedelmi vállalkozás esetében 125 euró.

A polgári eljárásban a fix költségek megfizetésére szolgáló szakasz

Minden fél köteles előre megfizetni a bíróságnak a kért szolgáltatás költségét. Mindkét fél kérelmére vagy a bíróság saját kezdeményezésére az ügy körülményeitől függően a költségeket mindkét fél vagy csak az egyik fél fizeti meg. (A [polgári perrendtartásról szóló törvény](#) 76. cikke).

Fix költségek a büntetőeljáráásban

A felek fix költségei a büntetőeljáráásban

A büntetőeljárásokkal kapcsolatos költségek és díjazások fedezését a [büntetőeljárás törvény](#) szabályozza.

187. cikk: A költségek fedezése

1. A büntetőeljárások költségeit az adott intézmény költségvetésében meghatározott összegből kell fedezni, a törvényben meghatározott esetek kivételével.
2. A bírósághoz benyújtott magánvádas büntetőügyekben a magánvádlónak előzetesen letétbe kell helyeznie a költségek összegét. Amennyiben az összeget nem helyezi letétbe, a magánvádlónak hét nap áll rendelkezésére ahhoz, hogy ezt megtegye.
3. Magánvádas ügyekben a vádlott által kezdeményezett bizonyítási eljárás költségeit a bíróság költségvetéséből kell fedezni.

A büntetőeljárások fix költségei ([a bíróságok, az ügyészségek, a nyomozóhivatalok és az Igazságügyi Minisztérium által begyűjtött állami díjakról szóló, legutóbb 2005-ben módosított törvény](#) 1. sz. díjszabása az alábbiak szerint) a következőképpen alakulnak:

- magánjellegű büntetőeljárást eredményező panaszok esetében – 6 euró,
- magánjellegű büntetőeljárásban magánkeresetek esetében – 2,5 euró,
- rehabilitációra irányuló kérelmek esetében, amikor az ügyet nem zárják le – 3 euró.

A büntetőeljárásban a fix költségek megfizetésére szolgáló szakasz

A fenti költségeket a magánvádló előzetesen letétbe helyezi (a [büntetőeljárás törvénynek](#) megfelelően). Amennyiben az összeget nem helyezi letétbe, hét nap áll rendelkezésére arra, hogy ezt megtegye.

Fix költségek az alkotmányossági eljárásban

A felek fix költségei az alkotmányossági eljárásban

1. Az Alkotmánybírósághoz a parlamenti képviselők legalább egyötöde, az elnök, a Minisztertanács, a Legfelsőbb Semmítőszék, a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság és a legfőbb ügyész nyújthat be kérelmet. Az előző cikk (1) bekezdésének 3. pontja szerinti joghatósági vitákat az önkormányzati tanácsok is előterjeszhetik.
2. Amennyiben a Legfelsőbb Semmítőszék vagy a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság megállapítja, hogy a törvény nem egyeztethető össze az alkotmánnyal, felfüggeszti az eljárást, és az ügyet az Alkotmánybíróság elé utalja.
3. Az ombudsman kérheti az Alkotmánybíróságtól, hogy nyilvánítson alkotmányellenesnek egy olyan törvényt, amely sérti a polgárok jogait és szabadságait.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Az [ügyvédi törvény](#) 40. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy „az ügyvédek vagy egy másik uniós tagállamból származó ügyvédek kötelesek pontos tájékoztatást nyújtani ügyfeleik számára jogaikról és kötelezettségeikről”. Az ügyfeleik részére a jogi eljárások során előreláthatóan felmerülő költségekről nyújtandó tájékoztatást kifejezett kötelezettségként nem írják elő. Az ügyvédek etikai kódexe (*Etichniyat kodeks na advokatite*) azonban nem kifejezetten ugyan, de tartalmazza ezt a kötelezettséget.

A költségekre vonatkozó információforrások

Hol talállok tájékoztatást arról, hogy Bulgáriában hogyan állapítják meg a költségeket?

Egy ügyet a bíróság elé vinni kívánó természetes vagy jogi személy nem talál olyan nyilvános információt, amely

elmagyarázná, hogy ez mennyibe kerülne, mivel nincs olyan hivatalos vagy nem hivatalos internetes oldal vagy más közszolgálati szerv, amely erre vonatkozóan összefoglaló információt nyújtana. Így az ügyfelek főként ügyvédjüktől várják, hogy a költségekről tájékoztassa őket.

Mindazonáltal az állampolgárok az alábbi internetes oldalakon megtalálhatják a jogi eljárások díjairól és költségeiről szóló jogszabályokat, és maguk is kiszámolhatják az összegeket. Ezek a következők: a nemzeti jog, a Legfelsőbb Ügyvédi Tanács honlapja, a Legfelsőbb Igazságügyi Tanács (*Visshiya sadeben savet*) honlapja és a Nemzeti Költségmentességi Hivatal honlapja. A fent felsorolt honlapok jelenleg csak bolgár nyelven érhetőek el.

Milyen nyelveken érhető el tájékoztatás arról, hogy Bulgáriában hogyan állapítják meg a költségeket?

A fent felsorolt honlapok jelenleg csak bolgár nyelven érhetőek el.

Hol található a közvetítésre (mediációra) vonatkozó információkat?

A közvetítéssel kapcsolatos információk az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján érhetőek el.

Hol található további információ a költségekről? Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A [Legfelsőbb Igazságügyi Tanács](#) honlapján éves és kétéves jelentéseket találhat a valamennyi szinten folytatott bírósági tevékenységekről. A honlap információkat tartalmaz az elmúlt 3 hónapban, 6 hónapban, egy évben, két évben vagy még régebben lezárt ügyek számáról. A Legfelsőbb Igazságügyi Tanács statisztikai osztálya elemzéssel és információkkal szolgál a polgári, büntetőjogi és közigazgatási ügyekben folytatott bírósági eljárások átlagos hosszáról.

Hol található egy meghatározott jogi eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

Erről szóló hivatalos, nyilvános információ nem áll rendelkezésre.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan kaphatok tájékoztatást? Mi az alkalmazandó adókulcs?

A költségek tartalmazzák a héát (a fenti díjszabások és rendelkezések értelmében).

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás terén alkalmazandó jövedelemküszöb

A [költségmentességről szóló törvény](#) (*Zakon za pravnata pomosht*) nem tesz különbséget polgári és büntetőügyek között (lásd alább):

22. cikk A 21. cikk (1) és (3) bekezdése szerinti jogi segítségnyújtás költségmentes, és azt a következőknek kell nyújtani:

1. olyan személyek és családok, akik megfelelnek a havonta folyósított szociális segélyre vonatkozó jogosultság feltételeinek [a szociális segélyről szóló törvény alkalmazására vonatkozó rendelet](#) 9. és 10. cikkének megfelelően (*Pravilnik za prilagane na sotsialno podpomagane*);
2. az előző vagy a jelenlegi fűtési idényben célzott fűtési támogatásra jogosult egyének és családok;
3. azok a személyek, akik szociálisan vagy integrált egészségügyi és szociális szolgáltatásokat vesznek igénybe bentlakásos gondozásra, terhes nők és anyák, akik esetében fennáll a veszélye annak, hogy gyermeküket elhagyják, és szociális szolgáltatásokat vesznek igénybe az elhagyás megelőzése érdekében;

4. a [gyermekvédelmi törvény](#) értelmében nevelőszülőknél vagy rokonok családjában élő gyermekek;
5. a [gyermekvédelmi törvény](#) értelmében veszélyeztetett gyermekek;
6. a [családjogi törvény](#) 143. és 144. cikkében említett személyek, a 21. életévüket be nem töltött személyek és a 21. életévüket betöltött személyek a tartással kapcsolatos ügyekben [a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelettel](#) (HL L 7., 2009.1.10., 1. o.) és [a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló egyezményrel](#) (HL L 192., 2011.7.22., 51. o.) összhangban;
7. a családon belüli vagy szexuális bántalmazás vagy emberkereskedelem áldozatai, akik nem rendelkeznek a jogi védelemhez szükséges eszközökkel, vagy nem hajlandók jogi védelmet igénybe venni;
8. azok a személyek, akik nemzetközi védelemért vagy átmeneti védelemért folyamodtak vagy azt kaptak a [menedéjogról és a menekültekről szóló törvény](#) alapján, és akik számára a költségmentesség biztosítása semmilyen más jogalapon nem alapul;
9. olyan külföldi, akit közigazgatási kényszerintézkedésnek vetettek alá, valamint olyan külföldi, akit a [Bolgár Köztársaságban tartózkodó külföldiekről szóló törvény](#) (*Zakona za chuzhdentsite v republika baltaria*) alapján a külföldiek ideiglenes elhelyezésére szolgáló különleges létesítményben helyezték el, és aki nem rendelkezik a védelemhez szükséges eszközökkel, vagy nem hajlandó ügyvédi védelmet igénybe venni;
10. azok a személyek, akikről Bulgáriában megtagadták a hontalan személyi jogállást, vagy akikkel kapcsolatban a [Bolgár Köztársaságban tartózkodó külföldiekről szóló törvény](#) értelmében a hontalan személyi jogállás megadására irányuló eljárás megszűnt, akik nem rendelkeznek az ügyvéd megbízásához szükséges pénzügyi eszközökkel, de ezt kívánják tenni;
11. olyan személyek, akiknek a cselekvőképtelenné nyilvánítását kérték, valamint a cselekvőképtelenné nyilvánított személyek;
12. a [fogyatékossgal élő személyekről szóló törvény](#) (*Zakona za horata s uvrezhdaniya*) alapján havi támogatásban részesülő, fogyatékossgal élő személyek, akiknek havi jövedelme nem elegendő az ügyvédi szolgáltatások megtartásához.

(2) Az (1) bekezdés 7., 9., 10. és 12. pontjában említett esetekben a Nemzeti Költségmentességi Hivatal (NBPP) (*Natsionalno byuro za pravna pomosht*) határoz a költségmentesség megadásáról, figyelembe véve a 23. cikk (3) bekezdésében említett, az illetékes hatóságok dokumentumaiban megállapított körülményeket, valamint a Bulgáriában megállapított szegénységi küszöböt.

(3) Az (1) bekezdésben említett tényeket és körülményeket az érintett illetékes hatóságok által kiállított dokumentumok, valamint a személy családi és vagyoni státuszára vonatkozó, az NBPP által jóváhagyott nyilatkozatminta alapján kell megállapítani.

(4) Ha a költségmentességet igénylő személy nem tudja alátámasztani az (1) bekezdésben hivatkozott körülményeket, a Nemzeti Költségmentességi Hivatal határoz a költségmentesség megadásáról, figyelembe véve a 23. cikk (3) bekezdésében említett, az illetékes hatóságok dokumentumaiban megállapított körülményeket, valamint a Bulgáriában megállapított szegénységi küszöböt.

(5) Azokban az esetekben, amikor az NBPP költségmentességet biztosít, a (2) és (3) bekezdésben említett információkat hivatalból kell összegyűjteni, és az Iroda elektronikus formában beszerzi a szükséges dokumentumokat az érintett illetékes hatóságoktól. A költségmentesség kérelmezőjének okirattal kell igazolnia jövedelmét, vagy hozzájárulását kell adnia ahhoz, hogy a jövedelmére vonatkozó információkat az illetékes hatóságoktól hivatalból kérjék.

23. cikk (1) A 21. cikk (2) bekezdése szerinti költségmentességi rendszer azokra az esetekre vonatkozik, amelyekben a védőügyvédet, a kirendelt ügyvédet vagy a képviselőt törvény írja elő.

(2) A költségmentességi rendszer azokra az esetekre is kiterjed, amikor a vádlott, az alperes vagy a büntető-, polgári vagy közigazgatási ügyben részt vevő fél nem rendelkezik az ügyvéd megfizetéséhez szükséges pénzügyi eszközökkel, ügyvédet kíván igénybe venni, és az igazságszolgáltatás érdekei ezt megkívánják. Ilyen esetekben a személy nem felel a jogi segítségnyújtás költségeinek megtérítéséért.

(3) A polgári és a közigazgatási perekben akkor biztosítható költségmentesség, ha az illetékes hatóságok által benyújtott bizonyítékok alapján a bíróság vagy az NBPP elnöke megállapítja, hogy a fél nem rendelkezik elegendő forrással az ügyvédi díjak megfizetéséhez. A bíróság vagy az NBPP vezetője a következők

figyelembevételével határoz:

1. a fél vagy a fél családjának jövedelme;
2. a fél nyilatkozattal igazolt vagyona és eszközei;
3. a fél családi állapota;
4. egészségi állapot;
5. foglalkoztatási viszony;
6. életkor;
7. egyéb körülmények.

(4) Büntetőügyekben annak megállapítását, hogy a terhelt vagy a vádlott nem rendelkezik az ügyvédi díj megfizetéséhez szükséges eszközökkel, az eljáró szerv hivatalból végzi a konkrét ügyben az érintett személy vagyoni helyzete, valamint a 3. cikk (1), (3), (4), (5), (6) és (7) bekezdése szerinti körülmények alapján. A magánkeresetet benyújtó fél, a polgári eljárás felperese, a polgári eljárás alperese és a büntetőeljárásban magánvádló fél esetén a (3) bekezdés szerinti eljárásnak megfelelően kell határozni.

Terheltek esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

A büntetőügyek esetében megállapított feltételeken (a [költségmentességről szóló törvény](#) fentebb leírt 22. cikke) felül az alábbi kritériumok érvényesek:

23. cikk

1. A (31.cikk (3) bekezdésében említett) költségmentességi rendszer olyan ügyekre érvényes, amelyekben kötelezően biztosítandó a védelem, illetve a jogi tanácsadó általi képviselet.
2. A költségmentességi rendszer továbbá olyan ügyekre is kiterjed, amelyekben egy gyanúsított, vádlott, megvádolt személy, alperes, illetve büntető-, polgári vagy közigazgatási ügy részes fele nem tudja kifizetni az ügyvédi segítséget, kíván ilyen segítséggel élni, és az igazságszolgáltatás érdeke ezt megkívánja.
3. Büntetőügyekben annak megállapítását, hogy a terhelt vagy a vádlott nem rendelkezik az ügyvédi díj megfizetéséhez szükséges eszközökkel, az eljáró szerv hivatalból végzi a konkrét ügyben az érintett személy vagyoni helyzete, valamint a 3. cikk (1), (3), (4), (5), (6) és (7) bekezdése szerinti körülmények alapján. A magánkeresetet benyújtó fél, a polgári eljárás felperese, a polgári eljárás alperese és a büntetőeljárásban magánvádló fél esetén a (3) bekezdés szerinti eljárásnak megfelelően kell határozni.

Sértettek esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

Az érvényes küszöb megegyezik a büntetőeljárásokban érintett egyéb felek esetében alkalmazott küszöbvel (ld. fentebb).

A sértettek számára biztosított költségmentesség egyéb feltételei

A bűncselekmények sértettjeire vonatkozóan a törvényben nincsenek külön feltételek. A büntetőügyek esetében a költségmentességre vonatkozó általános szabályok érvényesek (a [költségmentességről szóló törvény](#) 22. és 23. cikke).

A vádlottaknak nyújtott jogi segítség egyéb feltételei

A vádlottakra vonatkozóan a törvényben nincsenek külön feltételek. A büntetőügyek esetében a költségmentességre vonatkozó általános szabályok érvényesek (a [költségmentességről szóló törvény](#) 22. és 23. cikke).

Illetékmentes bírósági eljárások

[A polgári perrendtartásról szóló törvény](#) 83. cikke a díjak és költségek alóli mentességről

83. cikk (1) bekezdése A bírósági illetékeket és költségeket nem kell megfizetnie a következőknek:

1. a munkavállaló vagy szövetkezeti tag felperesek munkaviszonyból származó keresetei tekintetében;

2. tartási követelések esetében;
3. az ügyész által indított perek esetében;
4. a felperes jogerősen elbírált bűncselekményből eredő jogellenes kárára vonatkozó keresetek esetén;
5. az ismeretlen lakóhelyű fél bíróság által kijelölt különleges képviselője;
6. (új az SG 102/2022. sz.-ban) olyan fél, aki az eljárásban a költségmentességről szóló törvény 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételek szerint költségmentességben részesült.

(2) Azoknak a természetes személyeknek, akik tekintetében a bíróság megállapította, hogy nem rendelkeznek elegendő jövedelemmel, nem kell megfizetniük az eljárási illetékeket és költségeket. Mentesség iránti kérelem esetén a bíróság a következőket veszi figyelembe:

1. a személy vagy a személy családjának jövedelme;
2. a fél nyilatkozattal igazolt vagyona és eszközei;
3. a fél családi állapota;
4. egészségi állapot;
5. foglalkoztatási viszony;
6. életkor;
7. egyéb megállapított körülmények.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt esetekben az eljárás költségeit a bíróság költségvetésében szereplő összegből kell fedezni.

[A polgári perrendtartásról szóló törvény](#) 84. cikke: Mentesség különleges esetekben:

Az alábbiak mentesülnek az állami díj megfizetése alól, az eljárási költségek megfizetése alól azonban nem:

1. az állam és az állami intézmények, kivéve az állami magántulajdonhoz kötődő ügyeket, illetve a privat állami követelésekre és jogosultságokra vonatkozó követeléseket;
2. a bolgár Vöröskereszt (*Balgarski cherven krast*);
3. önkormányzatok, kivéve a privat önkormányzati követelésekkel és tulajdonjogi követelésekkel kapcsolatos követeléseket.

Milyen esetben köteles a perveztes fél a pernyertes fél költségeinek viselésére?

Polgári ügyek

[A polgári perrendtartásról szóló törvény](#) 78. cikke: Költségek megítélése

78. cikk (1) bekezdése A felperes által fizetett díjakat (ideértve az eljárási költségeket, valamint az egy ügyvédnek – ha a felperesnek volt ügyvédje – járó díjazást) az alperesnek a követelés megítélt összegével arányban kell megfizetnie.

(2) Amennyiben az alperes nem adott okot a perre, a felperes számára kell költségfizetési kötelezettséget megállapítani.

(3) Az alperesnek ahhoz is joga van, hogy a követelés megtagadott részével arányos költségek megfizetését igényelje.

(4) (kiegészítette a SG 11/2023. sz., hatálybalépés napja: 2024. július 1.) Az alperes továbbá a per megszüntetése esetén jogosult költségeinek megtérítésére, kivéve, ha a megszüntetés a felek közötti megállapodás eredménye, amely esetben a (9) bekezdés alkalmazandó.

(5) Amennyiben a fél által fizetett ügyvédi díj összege az ügy tényleges jogi és tárgyi nehézségéhez képest aránytalanul magas, a bíróság a másik fél kérésére alacsonyabb díjat állapíthat meg, amely azonban nem lehet kevesebb az [ügyvédi törvény](#) 36. cikke szerinti minimális összegnél.

(6) Ha az ügyben olyan személy javára döntenek, aki mentesül az állami díjak vagy eljárási költségek megfizetése alól, a beperelt személyt terheli valamennyi díj és költség megfizetésének kötelezettsége. Ezen

összegek a bíróságot illetik meg.

(7) Ha egy költségmentességben részesülő személy keresetének helyt adnak, a megbízott ügyvédnek járó díjat a Nemzeti Költségmentességi Hivatal javára kell odaítélni, a követelés elismert részének arányában. A [költségmentességről szóló törvény](#) 23. cikkének (2) bekezdése alapján költségmentességet kapó féllel szembeni elmarasztaló határozat esetén a költségmentességben részesülő személynek a követelés megtagadott részével arányos költségfizetési kötelezettsége keletkezik.

(8) (módosította a SG 8/2017. sz.) Az ügyvédi díjazást olyan jogi személyek és egyéni vállalkozók javára is megítélik, amelyek vagy akik védelmét valamely alkalmazottjuk, például jogtanácsosuk látta el. A megítélt díj összege nem haladhatja meg a [költségmentességről szóló törvény](#) 37. cikkével összhangban az adott ügytípusra meghatározott maximális összeget.

(9) (kiegészítette a SG 11/2023. sz., hatálybalépés napja: 2024. július 1.) Amennyiben az ügy egyezséggel zárul, a kifizetett állami díjak felét vissza kell téríteni a felperes részére, és ha az egyezség a 140a. és 140b. cikk szerinti közvetítői eljárás keretében kötött megállapodás eredménye, vagy ha az ügyben folytatott eljárás a követelés egyezség eredményeként történő visszavonása vagy az attól való elállás miatt fejeződik be, a megfizetett állami díjak 75%-át vissza kell téríteni a felperesnek. Az eljárás és a megállapodás költségeit eltérő megállapodás hiányában továbbra is a felmerülésük szerint kell megfizetniük a feleknek.

(10) Harmadik részt vevő személy számára nem állapítanak meg költségfizetési kötelezettséget, azonban ki kell fizetnie az általa indított eljárások költségeit.

(11) Ha a peres eljárás ügyész részvételével zajlik, a költségfizetési kötelezettséget az állam számára kell megállapítani, illetve a költségeket az államnak kell megfizetnie.

Büntetőügyek

[Büntetőeljárás törvénykönyv](#) (*Nakazatelnoprotsesualen kodeks*) – költségek és díjak

187. cikk A költségek fedezése

187. cikk (1) bekezdése A büntetőeljárások költségeit az adott intézmény költségvetésében meghatározott összegből kell fedezni, a törvényben meghatározott esetek kivételével.

(2) Magánvádas büntetőügyekben a magánvádlónak előzetesen letétbe kell helyeznie a költségek összegét, aminek elmulasztása esetén a fél hét napot kap a költségek megfizetésére.

(3) Magánvádas ügyekben a vádlott által kezdeményezett bizonyítási eljárás költségeit a bíróság költségvetéséből kell fedezni.

188. cikk A költségek megállapítása

188. cikk (1) bekezdése A költségek összegét a bíróságnak vagy a tárgyalást megelőző eljárás során eljáró szervnek kell megállapítania.

(2) A tanúk – dolgozók vagy alkalmazottak – díjazását a bíróságnak vagy a tárgyalást megelőző eljárás során eljáró szervnek kell megállapítania.

189. cikk Döntés a költségekről

189. cikk (1) bekezdése Ítéletének vagy végzésének meghozatalakor a bíróságnak döntenie kell a költségek viseléséről.

(2) A tárgyalást megelőző eljárás során végzett fordítás költségeit az adott szervnek, a bírósági eljárás során felmerülő fordítási költségeket pedig a bíróságnak kell viselnie.

(3) Ha a vádlottat bűnösnek találják, a bíróság kötelezi a per költségeinek megfizetésére, beleértve a hivatalból kijelölt védőügyvéd díját és egyéb költségeit, valamint a magánvádló és képviselőjének költségeit is, amennyiben azok ezt kérték. Több elítélt személy esetén a bíróság felosztja közöttük a költségeket.

(4) Ha a vádlottat valamely vádpontban nem találják bűnösnek, a bíróság a vádlottat csak az azon vádpontokkal kapcsolatban felmerült költségek megfizetésére kötelezi, amelyekben bűnösnek találták.

190. cikk: Költségek megítélése

190. cikk (1) bekezdése Ha a vádlottat felmentik vagy a büntetőeljárást megszüntetik, közvádas ügyekben valamennyi költséget az állam, magánvádas ügyekben pedig a magánvádló viseli.

(2) Az elsőfokú bíróságnak a költségviselési kötelezettséget megállapító végrehajtási végzést kell kibocsátania.

Igazságügyi szakértői díjak

A [polgári eljárásjogi törvény](#) általános szabályt határoz meg a polgári eljárások tekintetében a szakértői díjakról.

Költségek megállapítása

75. cikk A szakértők tiszteletdíját a bíróság a ráfordított idő és a felmerült költségek figyelembevételével állapítja meg, és a szakértők díját a bíróság az elvégzett munka és a felmerült költségek fényében állapítja meg.

[A 2023. február 14-i N-1. sz. rendelet az igazságügyi szakértők nyilvántartásba vételéről, képzéséről és tiszteletdíjáról](#)

1. cikk (1) bekezdése E rendelet a következőképpen rendelkezik:

1. a szakértőként elismert szakemberek jegyzékébe történő felvételre és annak módosítására irányuló javaslatokra irányadó eljárások és határidők;
2. a szakértőként elismert szakemberek által teljesítendő feltételek;
3. a szakértők díjazásának megállapítására vonatkozó feltételek és eljárás;
4. a szakértők egységes nyilvántartásához való hozzáférési joggal és az abban szereplő adatokkal kapcsolatos szabályok.

(2) Ezt a rendeletet az igazságügyi hatóságok, a tárgyalást megelőző eljárásokért felelős hatóságok és a végrehajtási eljárásokért felelős hatóságok által kijelölt igazságügyi szakértőkre kell alkalmazni.

23. cikk (1) bekezdése A szakértői véleményt megrendelő szerv a díj megállapításakor figyelembe veszi és értékeli a következőket:

1. az elvégzendő feladatok összetettsége és sajátosságai;
2. a szakértő kompetenciája és képzettségi szintje;
3. a szakértői vélemény elkészítéséhez szükséges idő;
4. az elvégzett munka mennyisége;
5. a szakértői jelentés elkészítéséhez szükséges költségek, például anyagok, fogyóeszközök, eszközök, berendezések stb. használata;
6. az elvégzett munka kifizetéséhez kapcsolódó egyéb feltételek, beleértve a határidők betartását, a hétvégéken és a munkaszüneti napokon való munkavégzést.

(2) Az (1) bekezdésben említett körülményeket az igazságügyi szakértőt kijelölő szerv állapítja meg a szakértő által a 2. mellékletnek megfelelően rendelkezésre bocsátott munkaidő-kimutatási lap alapján. Az (1) bekezdésben említett körülmények mérlegelése és értékelése során a munkaidő-kimutatási lap nem köti szakértőt kijelölő hatóságot.

(3) Ha a szakértői véleményt olyan szakértő készíti, aki a Belügyminisztérium alkalmazottja, a munkaerőköltségeket, a fogyóeszközöket és az általános költségeket a belügyminiszter rendeletével jóváhagyott munkaidő-kimutatási lap alapján kell meghatározni.

(4) Amennyiben a szakértői véleményt egynél több szakértő készíti, az (1) bekezdésben említett díjat minden egyes szakértő számára meg kell fizetni.

(5) Ha a szakértő nem nyújt be igazoló dokumentumokat, a költségeket a szakértőt kijelölő hatóság döntése alapján kell megfizetni.

24. cikk (1) bekezdése A szakértői vélemény benyújtásának időpontjában a Bulgáriában fennálló minimálbér 3%-ának megfelelő díjat kell fizetni minden egyes ténylegesen ledolgozott óra után.

(2) A ténylegesen ledolgozott órák számát a 2. mellékletben említett munkaidő-kimutatási lap vagy a 23. cikk (3) bekezdésében említett számla alapján kell meghatározni.

25. cikk (1) bekezdése A magasan képzett szakértők által készített, különösen összetett és tárgyspecifikus szakértői vélemények esetében a díj legfeljebb 100%-kal növelhető.

(2) Ha a szakértői véleményt hétvégén vagy munkaszüneti napokon kell elkészíteni, ezt a szakértői véleményt megrendelő okiratban fel kell tüntetni.

(3) A díjazást 75%-ról 150%-ra lehet emelni a hétvégén adott szakértői vélemények, és 100%-ról 200%-ra lehet emelni a munkaszüneti napokon adott szakértői vélemények esetén.

26. cikk (1) bekezdése A szakértői véleményt a felmerült költségekre vonatkozó igazoló dokumentumokkal vagy a 23. cikk (3) bekezdésében említett munkaidő-kimutatási lappal együtt kell benyújtani.

(2) A 23. cikk (1) bekezdésének 6. pontjában említett esetek kivételével – a kinevezésre jogosult hatóság mérlegelési jogköre szerint – nem számolhatók el költségként a következők:

1. a légi utazás költségei, kivéve, ha a kiküldetés külföldön történik;
2. utazási költségek jegy vagy a felmerült költségeket igazoló egyéb dokumentum bemutatása nélkül;
3. az 50 levát meghaladó szállásköltségek.

(3) Ha a szakértői véleményt megrendelő szerv úgy ítéli meg, hogy indokolt az eredetileg megállapított díj emelése, végleges díjat állapít meg.

(4) Ha a szakértő nem nyújt be munkaidő-kimutatási lapot, vagy ha a szakértői véleményt megrendelő szerv nem tartja indokoltnak a díjazás emelését, a díj az eredetileg meghatározott összeg marad.

27. cikk (1) bekezdése A 18. cikkben említett szakértő díja és költségei az őt kijelölő hatóság által kibocsátott írásbeli utasítás alapján kerülnek kifizetésre. Az összegeket a szakértői vélemény elfogadásától számított 60 napon belül banki átutalással kell kifizetni.

(2) Az összegeket a szakértőt kijelölő szerv letétéből vagy költségvetéséből kell kifizetni. Az összegeket a számviteli törvény 7. cikkében felsorolt követelményeket tartalmazó dokumentum szakértő általi bemutatása ellenében kell kifizetni.

(3) Ha a szakértői véleményt megrendelő szerv a szakértő felelősségi körébe tartozó okok miatt megtagadja a szakértő következtetésének elfogadását, a rögzített díjat nem kell megfizetni. A visszautasítást indokolni kell.

(4) A szakértőt kijelölő szerv a 23. cikk (1) bekezdésében említett okok valamelyikének fennállása esetén módosíthatja a szakértőnek fizetendő díj összegét. Az elvégzett módosításokat indokolni kell.

28. cikk (1) bekezdése Ha a szakértőt olyan felek kérelmére nevezik ki, akik nem mentesülnek a költségek megfizetése alól, a díjat előzetesen meg kell állapítani, és az első letétet a szakértőt kijelölő szerv számlájára kell átutalni.

(2) Azokban az esetekben, amikor a felek mentesülnek a költségek alól, a 24. cikk (1) bekezdésének megfelelően kezdeti díjat kell megállapítani.

(3) Az (1) bekezdésben említett esetekben a szakértői véleményt megrendelő hatóság saját belátása szerint minimális mértékű kezdeti díjat is meg lehet állapítani.

(4) Díjat kell megállapítani akkor is, ha a szakértői véleményt szóban egészítik ki.

(5) Azokban az esetekben, amikor a szakértő kirendelését követően a tárgyalást megelőző eljárást egy másik nyomozó szervre bízják, a szakértő díjazását és költségeit az a szerv határozza meg, amely elfogadta a szakértő jelentését.

29. cikk Amennyiben indokolt az eredetileg megállapított díj összegének csökkentése, a szakértői véleményt megrendelő szerv végleges díjat állapít meg. A díjcsökkentést indokolni kell.

30. cikk A jelentés elkészítése során felmerülő utazási, tartózkodási és szállásköltségeket a befizetett letétből, illetve a költségvetésből kell kifizetni.

31. cikk (1) bekezdése A szakértő a szolgálatai költségeinek fedezésére szolgáló letét megfizetését követően kezdi meg a munkát.

(2) A szakértő díjazása nem függhet az ügy kimenetelétől, és nem kapcsolódhat ahhoz.

32. cikk Az igazságügyi hatóságok által a szakértők díjazásának és szükséges költségeinek fedezésére felhasznált pénzeszközöket a Legfelsőbb Igazságügyi Tanács felügyeli.

A fordítók és a tolmácsok díjai

Polgári ügyek

A szakértőkre vonatkozó szabályok a tolmácsokra is vonatkoznak – lásd fent.

Büntetőügyek

A [büntetőeljárás törvénykönyv](#) 189. cikkének (2) bekezdése

A tárgyalást megelőző eljárás során végzett fordítás költségeit az adott szervnek, a bírósági eljárás során felmerülő fordítási költségeket pedig a bíróságnak kell viselnie.

■ Last update: 31/07/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.